

REDAKCJA CZYNNIA CODZIENNE

w wyjątkach (czaj) od 6. 11 rano do 6. 2 w noc.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00

z odnośnikiem do domu 3.00

CENA ODLICZONA: przed podatkiem 30 gr., w tabe-
lata (przed podatkiem) 40 gr., za tabelatem 19
gr. za wydanie jednorazowe, drobne za
wyraz 10 gr. posady i prace poszukiwane
po 3 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

ŻYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja. Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOŁPCACH: p. Engman od g. 14—15,
Nr. KONTRA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

Prace Sejmu

Posiedzenie Komisji Budżetowej

WARSZAWA 25.1. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmowej Komisji Budżetowej prowadzono dalszym ciągu dyskusję nad budżetem Ministerstwa Oświaty. Dłuższą dyskusję wywołała praca wniosku rządowego o skreślenie sumy 1.456.000 zł. stawionej w drugim czytaniu na zasiłki dla uczonych.

Viceminister Skarbu Grodyński oświadcza, iż dotychczas żaden wniosek rządowy o skreślenie zestawionych sum nie przeszedł i w ten sposób budżet będzie deficytowy. poza tem proska rządu o pomoc nauce polskiej wyraża się w sumie zestawionej na ten cel do preliminarza w wysokości 5.000.000.

Przewodniczący Komisji pos. Byrka oświadcza, iż każde posiedzenie Komisji odbywa się w innym składzie, gdyż kluby w zależności od treści obrad delegują na posiedzenia specjalistów tak że nikt nie obejmuje całokształtu pr. liminarza.

Viceminister Grodyński zaznacza, że budżet już jest przepracowany o 39.000.000 zł.

W głosowaniu wniosek rządowy o skreślenie nie uzyskał większości.

W wydatkach nadzwyczajnych wstawiono sumę 25.000 zł. na koszt obchodu 350-lecia Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie oraz 75.000 zł. na remont budynków uniwersytetu w związku z obchodem rocznicy.

Na tem dyskusję nad tą częścią preliminarza zakończono, generalny referent pos. Byrka zastrzegł sobie powrót do tej sprawy przy dyskusji generalnej.

Komisja przystąpiła do budżetu Ministerstwa Robót Publicznych przyjmując wszystkie wnioski rządowe o przywrócenie im skreślenia. Inne wnioski odrzucono.

Na tem obrady przerwano odkładając posiedzenie do jutra.

Zerwanie przyjaźni Włoch z Jugosławją

Włochy nie chcą odnawiać traktatu

BELGRAD 25.1. „Nowosti” dowiadują się, że rząd włoski uważa chwilę obecną za nieodpowiednią do zawarcia traktatu przyjaźni a raczej do przedłużenia dotychczasowego traktatu pomiędzy Włochami i Jugosławją, ponieważ rząd w Jugosławji zmienił się zasadniczo. Rząd włoski jest tego zdania, że traktat przyjaźni z Jugosławją, kłó-

rego moc kończy się dn. 27 b. m. wogóle nie może być przedłużony.

Lepiej będzie później zawrzeć nowy traktat przyjaźni na zupełnie nowych podstawach. Włochom zależy między innymi na tem, aby Jugosławją uznała obecny system rządowy w Albanji.

Walka o Polskie Szkolnictwo w Niemczech

BERLIN 25.1. Rada Naczelna Związku Polaków w Niemczech obradowała pod przewodnictwem ks. Domańskiego z Zabrzeża. Między innymi uchwalono rezolucję, w której Rada Naczelna stwierdza, że ordynacja pruska zadaniem której jest regulować polskie szkolnictwo mniejszościowe budzić musi poważne zastrzeżenia. Ordynacja ta bynajmniej nie daje zapewnienia by każde dziecko polskie mogło pobierać naukę w języku ojczystym. Uwydatnia to się tembardziej gdy zwązamy, iż ordynacja ta interesuje przede wszystkim ludność biedną, a stwierdzić należy, iż rozporządzenie pruskie, mimo swego liberalizmu, przyznaje prawa jedynie polskiemu szkolnictwu, zwalając na barki społeczeństwa polskiego obowiązek utrzy-

wania szkół.

Jednocześnie rozpoczęła się ozywiona propaganda przeciwko szkolnictwu polskiemu. Prócz tego mówi — dalej rezolucja — mamy do zanotowania fakt, iż nawet oficjalne czynniki uważają ogłoszenie rozporządzenia za rozpoczęcie nowej walki ze szkolnictwem mniejszościowym.

Mimo tych zastrzeżeń Rada Naczelna Związku Polaków w Niemczech — stwierdza rezolucja — zdecydowana jest na utrzymanie szkolnictwa polskiego w ramach przyznanych praw, z tego stanowiska nie ustąpić i gotowa jest do jaknajwiększego wysiłku.

Spółczesność polskie w Niemczech odeprze wszelkie zakusy na swe prawa i walczyć będzie o nie do ostatka.

Trocki zbiegł z wygnania

Niebywała fala teroru w Rosji

LONDYN 25.1. „Daily Mail” twierdzi, jakoby trocki zbiegł z miejsca swego wygnania. BERLIN 25.1. Donoszą z Moskwy, że liczba aresztowanych trockistów wynosi około 400 osób. Aresztowań dokonano w Moskwie, Leninogradzie, Odesie, Kijowie i Charkowie. M. inn. uwięziono: b. członka „popredstwa” w Berlinie Grünberga, brata charge d'affaires w Londynie

Rosenholza, członka torpredstwa w Paryżu Lifszycza, komendanta G. P. U. w Leninogradzie, członka rady rewolucyjnej Pankratowa, założyciela pisma „Krasnaja Now” Woronńskiego, wreszcie b. „torpreda” w Paryżu Mdivanlego, a także znanego publicystę Piłniaka. W Charkowie uwięziono przywódcę separatystów ukraińskich Szumskiego.

Król Amannulah zyskuje stronników

LONDYN 25.1. Według informacji jednego z członków poselstwa afgańskiego w Londynie większość dyplomatów afgan-

skich akredytowanych przy rządach europejskich popiera Amannulaha.

Prezydent Rzeczypospolitej przybył do Zakopanego

ZAKOPANE 25.1. Wczoraj o godz. 10-ej rano specjalnym pociągiem z Warszawy przybył do Zakopanego Prezydent Rzeczypospolitej z małżonką w towarzystwie adiutantów i m. Jur-gielewicz i Galewicz. Na dworcu oczekiwali Dostojnego Gościa gen. dr. Roupert, gen. Wróblewski, dowódca O. K. V. plk. Korolewicz, Wojewoda Kwaśniewski, przedstawiciele Rady

gminnej Zakopanego z burmistrzem Winnickim, starosta nowotarski Skalecki, oraz liczni przedstawiciele tutejszych władz i instytucji. Po przywitaniu p. Prezydent odjechał do sanatorium wojskowego, gdzie zamieszkał w przygotowanych apartamentach. Już po południu odbył p. Prezydent przejażdżkę po ulicach Zakopanego.

Morderca Michała Króla w Łodzi ujęty

Przyznał się do winy w czasie śledztwa.

ŁÓDŹ, 25.1. — Ubiegłej nocy podczas obławy na terenie kilku powiatów ujęto Adama Kaczmarczyka i Romana Strzezińskiego. W czasie śledztwa obaj przyznali się do szeregu napadów i morderstw. Policja sprowadziła do urzędu śledczego służącą zamordowanego przed kilku tygodniami Michała

Króla, Kukulską. Kukulska po znała w Strzezińskim mordercę Króla. Strzeziński dłuższy czas przychodził do niej, obiecując że się z nią ożeni, w celu zapoznania się z rozkładem mieszkanka. Strzeziński przyznał się do morderstwa na osobie s. p. Króla.

„Urzędowy” antysemityzm w Rosji

W Żmierzynie zamknięto w tych dniach dwie synagogi, z których jedną przeznaczono na kinematograf, a drugą na klub

dla żołnierzy „czerwonej armji”. Jak więc widzimy ruch antysemicki idzie przedewszystkiem z góry.

Bilans Banku Polskiego

Bilans Banku Polskiego za drugą Dekadę stycznia b. r. wykazuje zapas złota 621.1 milij. zł. Zapasy pieniężny i należności zagranicznych, zaliczonych do pokrycia, zmniejszyły się o 5,7 mil. zł. (518,6 mil. zł.), nie zliczonych do pokrycia o 18,6 mil. zł. (152,8 mil. zł.). Portfel wekslowy wzrósł o 7,7 mil. zł. (636,5

mil. zł.) Pożyczki zastawowe zmniejszyły się o 1,5 mil. zł. (83,7 mil. zł.) Natychmiast platne zobowiązania (6,071 mil. zł.) i obieg biletów bankowych (1,149,4 mil. zł.) łącznie zmniejszyły się o 21,3 mil. zł. do sumy 1,756,5 mil. zł. Inne pozycje bez większych zmian.

Tragiczne ćwiczenia lotnicze

LONDYN 25.1.—Podczas ćwiczeń samolotów w Jamrud, w Penzance aeroplany wzięły grupę białych helmów za jedną płamę, którą przyjęto za cel i rzuciono kilka bomb, zabijając trzech oficerów i 12 kawalerzystów i raniąc ciężko 14 kawalerzystów. Zabito przytem znaczną ilość koni.

Komuniści chińscy szaleją

SZANCHAJ 25.1. 200 uzbrojonych komunistów zaatakowało miasto Szwarz-ging demolując i grabiąc domy. Miasto podpalono, 30 mieszkańców zabito, 70 raniono, 1 kobietę spalono żywcem. Następnie doszło do starcia z ochotnikami chińskimi, w którym 20 komunistów zabito i bandę rozproszono. Mury domów oblepiano plakatami, wzywającymi do popierania rządu sowieckiego.

Konferencja gospodarza Małej Ententy

PRAGA, 25.1. Jugosłowiański minister spraw zagranicznych Marinkowicz w swej nocie, przesłanej do Pragi i Bukaresztu proponuje też przystąpić do zrealizowania programu gospodarczego, ustalonego na ostatnim zebraniu przedstawicieli Małej Ententy. Według informacji tutejszych prasy z Rumunii rząd Maniu okazał chęć podjęcia prac nad zbliżeniem gospodarstwa Małej Ententy.

W sprawie tej „Pester Lloyd” pisze, iż porozumienie między państwem przemysłowem, jakim jest Czechosłowacja, a dwoma państwami rolniczymi — Rumunją i Jugosławją będzie twardym orzechem do zgryzienia i Węgry będą miały dość czasu do obrony przed gospodarzem okrażeniem przez Małą Ententę.

Zarówno Austria, jak i Węgry nie zgodziły się na włączenie ich do gospodarczego terytorium Małej Ententy. Dlatego też kraje te muszą się liczyć z tem, że państwa Małej Ententy będą się kierowały tylko swoimi interesami. W lutym ma się odbyć konferencja rzeczoznawców, wiosną zaś, skoro tylko zostaną usunięte naturalne trudności, wynikające z różnorodnych interesów państw Małej Ententy, zwolnaby została konferencja.

PRAGA 25.1. Pisma donoszą, że najbliższe zebranie państw Małej Ententy odbędzie się ze względu na zmianę rządów w Rumunji i Jugosławji oraz na narady Ligi Narodów w kwestjach mniejszościowych już w marcu, a nie, jak zwykle, w czerwcu lub lipcu.

Powiatowa Komisja Rolna w Wołozynie

W dniu 19 stycznia r. b. odbyło się w Wołozynie posiedzenie Powiatowej Komisji Rolnej pod przewodnictwem starosty p. Kosłacza. W posiedzeniu tem wzięli udział Naczelnik Wydziału Rolnego Urzędu Wojewódzkiego p. E. Bokun, delegaci Sejmiku, oraz Wojewódzkiej i Powiatowej Organizacji Rolniczych. Komisja Rolna miała za zadanie wypowiedzenie się co do organizacji pracy nad podniesieniem kultury rolnej na terenie powiatu, wysłuchanie sprawozdania z wykonania budżetu rolnego Sejmiku do dnia 1 stycznia r. b., ułożenie preliminarza budżetowego na rok 1929/30, oraz wysłuchanie planu prac Sejmiku i organizacji rolniczych do końca roku budżetowego. Komisja zaakceptowała wysunięty przez Wydział plan podziału pow. Wołozyńskiego na 5 rejonów agronomicznych i obsadzenia ich instruktorami. Instruktorzy będą mieli siedziby w Trabach, Wiszniewie, Wołozynie, Łazdunach i Iwieńcu. Całą pracą w powiecie będzie kierował agronom powiatowy, który będzie jednocześnie obsługującym rejon Wołozyński i pełnił funkcję sekretarza Powiatowej Komisji Rolnej. Przy Wydziale Powiatowym również będzie instruktorem hodowli. Połączona powiatowa organizacja rolnicza będzie posiadała sekretarza - agronoma, na utrzymanie którego pewne sumy musi przeznaczyć Sejmik według opinii Komisji Rolnej. Z ogólnej sumy 44.682 zł. preliminarznych na rok 1928/29 wydatkowano na dz. 1 stycznia r. b. 65.809 zł. na cele podniesienia kultury rolnej, co stanowi mniej niż 50% preliminarznych sum.

Cały szereg sum w poszczególnych pozycjach nie został zupełnie wydatkowany, jak np.: na Kola Kontrolni, pokazowe żywnie, stypendja dla uczniów kursów mleczarskich, zasiłki dla Wojew. Związku Kółek Roln., dla Stacji Doświadczalnej w Bielnikach, dla Związku Rewiz. Polskich Spółdz. Rolniczych. Niektóre zaś pozycje preliminarza zostały tylko częściowo wyexchodowane. Komisja Rolna zwróciła uwagę na zbyt mały procent wykonania budżetu Działu Rolnego i postanowiła prosić Sejmik o wydatkowanie preliminarznych sum w całości jeszcze do końca roku budżetowego.

Wobec nieprzedstawienia na posiedzenie Komisji projektu preliminarza budżetowego działu rolnego za podstawę był wzięty preliminarz zeszłoroczny i poszczególne działy tego preliminarza były odpowiednio skorygowane i uzupełnione. Oprócz wydatków na zwiększony personel instruktorski, większe wydatki projektują się na kupno maszyn dla punktów oczyszczania, na kupno buhajów, na stypendja, na cele melioracyjne i inne. Należy zaznaczyć, że gminy pow. Wołozyńskiego preliminarują na cele popierania rolnictwa około 40.000 złotych, co znacznie zwiększy wydatki samorządów na cele rolnicze. W planie prac Sejmiku i organizacji rolniczych na okres najbliższy przewidują się przeprowadzenie kursów oświatowo-rolniczych w kilkudziesięciu miejscowościach założenie trzech nowych mleczarni spółdzielczych i uruchomienie starych, organizacja spółek maszynowych, organizacja dwóch spółdzielni Inarckich w Trabach i Łazdunach, organizowanie gospodarstw wzorowych we wsiach kosmasowarowych i inne prace. Należy wziąć pod uwagę, że pow. Wołozyński pod względem rozwoju rolnictwa, oraz pracy kulturalno-rolniczej i spółdzielczej stoi prawie na ostatnim miejscu w Województwie Nowogródzkim. Samorządy powiatowy oraz gminne, jak również organizacje rolnicze muszą prowadzić całą akcję podniesienia kultury rolnej na pow. Wołozyńskim bardzo intensywnie i planowo, a też dołożyć znacznych wysiłków, żeby postawić rolnictwo w czasie najbliższym na odpowiednim poziomie i podnieść dobrobyt ludności.

Zjazd delegatów Rady powiatowej Bezpartyjnego Bloku Wsp. z Rządem

Dnia 27 stycznia r. b. sekretarjat Bezpartyjnego bloku zwołuje zjazd delegatów Rady Powiatowej Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem na powiat Wołozyński. Obrady odbędą się w sali Wydziału Powiatowego w Wołozynie o godz. 17 z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego obrad. 2) Sprawozdanie sekretarjatu z dotychczasowej pracy. 3) Sprawozdanie ze zjazdu Jednoczenia Pracy Wsi i Miast. 4) Referat gospodarczy wygłosi jeden z posłów grupy regionalnej B. B. 5) Wybór Prezydium Rady Powiatowej. 6) Program pracy. 7) Sprawy organizacyjne bieżące. 8) Wolne wnioski.

„Mikitan łapać” w Howernie

W dniu 19. I. b. r. staraniem młodzieży m. Howerno odbyło się amatorskie przedstawienie, na program którego złożyły się dwie sztuczki sceniczne: 1) Wanda - odrzek historyczny i 2) Mikitan łapać - komedia białoruska w 2-ach aktach. Pierwsza jakkolwiek odegrana z wielką starannością nie znalazła zrozumienia, gdyż obraz historyczny był dla widzów, przeważnie z okolicznych wsi, niezrozumiały i za trudny. Nadawał się on natomiast dla szkół, ale tutaj chłop pragnie zobaczyć coś wesolego i wziętego z jego życia codziennego. Jest dużo takich komedijek, ale organizatorzy większą uwagę zwrócili na białoruską, gdyż zdaje mi się im tylko o nią chodziło.

Kronika Słonimska

Sprawa powtórnego doręczania korespondencji pocztowej w Słoniemiu

Poruszona przez nas sprawa dwukrotnego doręczania korespondencji pocztowej adresatom, stanęła na martwym punkcie, jakkolwiek celowość tej inowacji, tak ważnej dla miasta, a zwłaszcza jego sfer kucpielskich była gruntownie uzasadniona na szpalach „Życia” jeszcze w roku ubiegłym. Obecnie dowiadujemy się, że bawiący w Słoniemiu Inspektor Poczty Dyr. Wileński Poczta i Teleg. oświadczył, że uważa wprowadzenie dwukrotnego doręczania korespondencji w Słoniemiu za niecelowe dlatego, że pocąg pośpieszny z Warszawy którym nadchodzi greń korespondencji, przychodzi dopiero do Słoniemia o godz. 16.00, że czynności manipulacyjne związane z rozsegregowaniem i doręczeniem listosłozem poczty przeciągną się poza godzinę 18.00, co spowoduje, że wozni pocztowi wrócą do Urzędu dopiero około godziny 20.00 i później. Aczkolwiek uważa i stanowisko zajęte przez Pana Inspektora jest słuszne w części dotyczącej obciążenia personelu biurowego, jednak stoi w wy-

Kradzieże w Słoniemiu mnożą się

Zarząd Spółdzielni Pracowników Państwowych i Komunalnych przesyła nam następujące uwagi: „W uzupełnieniu wzmianki w Nr. 1376 „Życia Nowogródzkiego” z dnia 19. I. r. b. p. et. „Kradzież w sklepie Spółdzielni Pracowników Państwowych i Komunalnych” pragniemy zwrócić uwagę, że ci „nieznani sprawcy” w Słoniemiu okradają w sklepie z włamaniem coraz więcej i stale uchodzą bezkarnie. W ostatnich dniach okradziono przy ul. 3 maja sklep Swiderskiego i Sokolowskiej - poraz nie pierwszy, piekarsz Wutke musiał swój sklep zlikwidować nie mogąc ustąpić się przed złodziejami. Baranowskiego sklep okradali dotąd aż musiał go zwinąć. Kilka sklepików żydowskich również okradziono przy pomocy włamania (w ostatnich czasach). Sklep naszej spółdzielni okradziono z frontu przez wylamanie drzwi tuż przy chodniku gdzie stale chodzą ludzie i przez otwarcie otworu przez który mógłby przejść tylko nieletni chłopiec. Obok sąsiadujący właściciel restauracji „Gdynia”, mówi, że byłaby wypadki, gdy ktoś zrobi awanturę w tej knajpie to już wieczorem około godziny 10-jej nie można zapotrzebować żadnej interwencji gdyż od tego czasu i aż do rana nie można znaleźć posterunkowego lub stróża nocnego. Raz gdy urządzono mu tem wielką awanturę to musiał on szukać pomocy aż na rynku odległym od tej restauracji i spółdzielni o 1 km. Dawniej w nocy spotykano się stróżów nocnych niemal na każdej ulicy, teraz nawet na tak ruchliwych ulicach jaką jest ul. 3 Maja niema nikogo. Podobno do skasowania utrzymywania stróżów nocnych przyznali się wice-burmistrz p. Zablocki ze względów rzekomej bezcelowości i oszczędności dla miasta, a z kwrywdą dla obywateli. Tyle jest bezrobotnych na utrzymaniu miastem który wypłacane są zapomogi, to czy nie lepiej było by dać im zajęcie i płacić za pracę. Mówią, że stróż po zagaśnięciu światła elektrycznego szli spać, to czy nie lepiej byłoby sprawę tak postawić by oni do godz. 24-jej spali, a później pilnowali czujnie. Można byłoby wyznaczyć 2-3-ch kontrolerów którzy sprawdziłby czynności i niesumiennej przedstawiali do zmiany odpowiednich. Można by ojcwie miasta zwrócić uwagę na te okoliczności jak jeżeli tak dłużej potrwa to wkrótce wszystkie sklepy staną się lupem złodziei i bandytów. Za Zarząd podpis nieczytelny

Gospodarze i polityczne uzależnienie Litwy od Niemiec

KOWNO, 25. I. Traktat handlowy niemiecko litewski wywołwał na Litwie wielkie niezadowolnienie. „Lietuvos Žinios” w dłuższym artykule stwierdza, że strona niemiecka wywierała i wywiera polityczny i gospodarczy nacisk na Litwie. Ostatni traktat handlowy potwierdza fakt, że Niem-

Ukonstytuowanie się nowego Zarządu „Związku Pracy Społecznej Kobiet”

We środę dnia 23 stycznia r. b. odbyło się zebranie nowego Zarządu „Związku Pracy Społecznej Kobiet”, na którym nastąpił podział funkcji. Przeszką została p. prof. Kozicka, wice-przeszką - p. pułkownikowa Krzyżowa, sekretar-

Medal Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości

Medal Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości otrzymał w dalszym ciągu: p. Gacynski Kazimierz, p. Gedymin Stanisław, p. Grzegorzewska Janina, p. Góralski Wacław, p. Gutowski Adam, p. Gurkls Stanisław, p. Starosta Henszel Władysław, p. Holubowski Kazimierz, p. Iwaszkiewicz Kazimierz, p. Jadczyk Kazimierz, p. Jakubowski Daminik, p. Jazwa Jan, p. Jurek Józef, p. Kaluziewicz Antoni, p. Kempczyński Stanisław, p. Krawski Władysław, p. Koralewski Wilhelm, p. Kozrzyca Stanisław, p. Starosta Kosłacz Edmund, p. Kowiel Paweł, p. Kobsowski Anna, p. Krepki Juljan, p. Krupski Kazimierz, p. Kryński Adam, p. Kuczyńska Regina, p. Starosta Kulwiec Antoni, p. Kuzraba Zdzisław.

Po tamtej stronie Kłopoty Sowietów z węglem

Moskiewska „Prawda” w jednym ze swym numerów porusza w artykule wstępnym zagadnienie węgle, podkreślając iż za gadnienie to ma znaczenie nie tylko dla konieczności zaopatrzenia w węgiel ludności i kolejarz przedwzrostkiem całego przemysłu węglaowego. Konieczność więc wydobyci jaknajwiększej ilości węgla jest wprost warunkiem sine qua non istnienia przemysłu sowieckiego a w głównym zagłębiu węgla w wym Rosji - nad Donem nie wszystko dzieje się tak jak należy. Produkcja węgla nie tylko nie wykazała preliminarzowej ilości, ale zmalała wprost katastroficznie w 1927/28 r. a i w bieżącym roku nie zapowiada się zbyt zachęcająco. Niemalże w całym w danym wypadku słynnym proces „doniecki”, w którym zapadły wyrokiem Sowietów do browalnie powziwały się silne chęci i obecnie administracja Zagłębia Donieckiego poważnie szwankuje. To też prasa sowiecka w alarmująco sposób wywołuje do poświęcenia temu zagadnieniu większej uwagi i znalezienia dróg wyjścia.

Jak krąść to dobrzel

Prokuratura nowogródzka Sąd Okręgowy złożyła sądowi wniosek o zarządzenie posto wania uproszczonego p-ko miast kańcowi m. Horodyszca Chajmowski s. Lejby, Symbowiczowicz lat 18, który będc zatrudniony u Kalmana Josielowicza też w Horodyszczu jako kamasznik w dniu 28 listopada 1928 roku dostał się do syplalni Josielowiczów, odemknął kluczem szufładę od stołu z którego skradł na szkodę swego pracodawcy 85 dolarów, dwa czek na sześć funtów srykańskich, i czek na 10 dolarów, kwit na 60 dolarów, kwit na 50 dolarów, 420 złotych, weksle na sumę 400 zł. 5 rubli srebrem, umowę na kupno płaszczy i kawałek skóry. Jednym słowem ucciwie opróżnił szufładę.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Co słychać nowego?

26 Sobota

Ceny artykułów spożywczych.

Mąka razowa w hurcie 39 1/2 gr. w detalu 44 gr.	Mięso wołowe 1 - 60
Chleb razowy w detalu 35 gr.	Mięso wołowe ko- 2 - 50
Mąka 70% w hurcie 55 gr. w talu 60 gr.	szarne 1 - 50
Chleb 70% (pytłowy) w detalu 53 gr.	Cielęcina 1 - 50
Mąka 80% (szatr.) w hurcie 47 gr. w detalu 52 gr.	koszerna 1 - 80
Chleb 80% w detalu 43 gr.	
Słonina 1-go gat. 3 zł. gr. 30	
Sadło 3 - 50	
Szynka ze słoniną (surowa) 2 - 50	
Łopatkki 2 - 70	
Żebra 1 - 70	
Boczek 3 - 30	
Schab 2 - 40	
S-malec 3 - 60	
Mięso wołowe 1 - 60	
Mięso wołowe ko- 2 - 50	
szarne 1 - 50	
Cielęcina 1 - 50	
koszerna 1 - 80	

Przyjęcia u p. Wojewody

W dniu 25 b. m. Pan Wojewoda przyjął p. J. Pafjanowiczową w sprawie Tow. Popierania Przemysłu Ludowego oraz podokrętoratora przy Sądzie Okr. w Nowogr. p. O. Klasse.

Wyjazd Prezesa Sądu Okręgowego

Prezes Sądu Okręgowego p. Wyszyński w dniu wczorajszym - wieczorem wyjechał w sprawach służbowych do Wilna.

Zebranie gospodyń „Czarnej Kawy”

W poniedziałek dnia 28 b. m. o godzinie 5 po poł. odbyło się w Ognisku zebranie pań gospodyń „Czarnej Kawy” celem omówienia ostatecznych szczegółów tej budżetowej poszrednie zainteresowanej zabawy, która odbędzie się dnia 3 lutego w sali Teatru Miejskiego.

Odczyt o przysposobieniu wojskowym kobiet

W dniu 26 b. m. o godz. 16 w sali Gimnazjum Państwowego w Nowogródku wygłosi odczyt o przysposobieniu wojskowemu kobiet, specjalnie w tym celu odkomenderowana przez Dowódcę Okr. Korp. N IX, referentka P. W. K. p. Z. Stefańska. Ze względu na osobę prelegentki odczyt budzi wprost niezainteresowanie. Niewątpliwie też sala Gimnazjum w dniu dzisiejszym wypełni się po brzegi.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Popierajcie przemysł krajowy

W dniu 9. I. r. b. staraniem młodzieży m. Howerno odbyło się amatorskie przedstawienie, na program którego złożyły się dwie sztuczki sceniczne: 1) Wanda - odrzek historyczny i 2) Mikitan łapać - komedia białoruska w 2-ach aktach. Pierwsza jakkolwiek odegrana z wielką starannością nie znalazła zrozumienia, gdyż obraz historyczny był dla widzów, przeważnie z okolicznych wsi, niezrozumiały i za trudny. Nadawał się on natomiast dla szkół, ale tutaj chłop pragnie zobaczyć coś wesolego i wziętego z jego życia codziennego. Jest dużo takich komedijek, ale organizatorzy większą uwagę zwrócili na białoruską, gdyż zdaje mi się im tylko o nią chodziło.

I rzeczywiście. O ile zważywszy że w Nowogródku znajduje się siedziba Urzędu Wojewódzkiego, budowany jest gmach Izby Skarbowej, która przyuszczalnie jeszcze w b. r. zostanie przeniesiona z Brześcia ni Buglem do Nowogródka, wreszcie o ile istnieje tendencja do zgrupowania w Nowogródku wszystkich urzędów II instancji tworzenie Wojewódzkiego Związku Inwalidów w Baranowiczach jedyną utrudniłoby pracą.

Niedogodności komunikacyjne nie mogą tu odegrać dzisiaj roli, gdyż i tak Związek Wojewódzki większość spraw załatwia korespondencyjnie, a nie osobiście. Jeden Zjazd doroczny nie może w tym wypadku odegrać rolę.

Zebranie Koła Rodzicielskiego

W ubiegły czwartek odbyło się w gimnazjum państwowym bardzo ważne posiedzenie Koła Rodzicielskiego przy współudziale wszystkich prawie członków Rady Pedagogicznej. Prezes Koła p. Zdzarski wystąpił w dłuższym przemówieniu ze sprawą włączenia Koła w skład ogólnego Zrzeszenia Kół w Warszawie, informując obecnych o działalności tej instytucji. Następnie wyjaśnił powód zaproszenia Rady Pedagogicznej dla wytworzenia jak najściślejszych stosunków między Radą a Kółem i wogóle opiekę domową.

Ze strony Rady wygłosił obszernie przemówienie dyr. Byliczki, który poddał krytyce niezupełnie wyraźne współdziałanie Opieki domowej z Radą i scharakteryzował cele nowego plenu ministerjalnego, wprowadzonego w drugim półroczu r. szk. W ożywionej dyskusji zabrali głos k. Dziekan, dr. Mar-murstein, dr. Szymanowski, prof. Kyprian, Matyszko, Nowogródka i inni.

Loterja Ligi Morskiej i Rzeźniczej

Liga Morska i Rzeźnicza urządza - celem wprowadzenia szersze warstwy społeczeństwa w bieg pracy i umozliwienia zrealizowania swoich celów - pierwszą wielką loterię. Morze i kolonje oto dwa doniosłe hasła, to idea, to czyn, którym Polska chce dać swoim obywatelom, uważającymi czestokroć granicę za mur krepujący, atakującemu się w stronę przetrwania. To też prasa sowiecka w alarmująco sposób wywołuje do poświęcenia temu zagadnieniu większej uwagi i znalezienia dróg wyjścia.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Mój wywiad...

W karnawałowym szale, roztańceni, rozbawieni szukamy nowych podnieć, nowej zachęty do zabawy. Wybieram się więc na wywiad... o tegorocznym karnawale - Zaryzykowałem rozmowę z brzydząca połową rodzaju ludzkiego - ale społa mało rozpacziwie rozłożył ręk i zdanie: - Panie, co to mnie już kosztuje! Bo niech pan posucha, tańczymy na inżynierów, na reprezentację, Pan Bóg wie na co tam jeszcze, a to wszystko, kosztuje, kosztuje, i jeszcze raz kosztuje.

- No, nie zawsze - wtrącam - trzeba np. zapłacić wstęp na „Czarną Kawę” - a potem nic tylko tańczyć. - Jakto? - No tak! Kawa darmo, ciastka darmo, tańca darmo i jeszcze może pan dostać nagrodę i to wszystko jak mówią w Warszawie „za jedne 3 zł.”

A „danserek cudnych szereg” - musi pani do tańca choćbyś pan był kamiennym posązkim - i pan „ludzie” jeszcze powiedziec że jest źle? A w sekrecie powiem panu jeszcze, że bilety na „Czarną Kawę” już wszystkie rozprzedać i dopiero przy kasie w dniu zabawy będzie pan mógł otrzymać.

Człowiek był zdumiony i stracił mowę. Na dalszy wywiad nie poszedłem, bo przedwzrostkiem postanowiłem sam przygotować się do tej „czarnej kawy”. A inni jeśli nie pójdą, to niech żalują... X.

Z życia Straży Pożarnych

Ze straży Nowogródzkiej

W dniu 17 b. m. odbyło się zebranie Zarządu Ochotniczej Straży w Nowogródku, na którym postanowiono: 1) nabyć syrenę elektryczną celem usprawnienia systemu alarmowego (syrena ta będzie można uruchomić z kilku punktów miasta). 2) przy obecnych punktach alarmowych zainstalować elektryczne lampki o świetle czerwonym. 3) odnowić umowy z właścicielami koni, którzy są obowiązani dostarczać takowe w razie pożaru. 4) Zaprowadzić, zainstalować aparat telefoniczny w remizie straży. 5) Wziąć czynny udział w pracach komisji przeciwpożarowej, która ma być powołana przez Radę Miejską. 6) Zwrócić się do p. Z. M. W. o przyznanie straży 6 bezkolekowników żelaznych. 7) Jak również rozpatrywano sprawę wydzierżawienia części remizy na garaż dla Wojew. Kom. L. O. P. P. i wysłania jednego kandydata na kurs instruktorski P. W. w Słoniemiu. Zbiórka to jest pierwszą z całego cyklu innych opracowanych na dłuższy czas, jako cząstka programu usprawnienia korpusu straży. X.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Wojewódzki Zjazd Związku Inwalidów

Dzisiaj odbywa się w Baranowiczach Zjazd delegatów wszystkich Oddziałów Związku Inwalidów z terenu Województwa Nowogródzkiego. Z ramienia Oddziału Nowogródzkiego delegowany został sekretarz tego Oddziału p. Stanisław Mugaj ze specjalnymi instrukcjami. Na zjeździe w Baranowiczach ma zapasć - między innymi - decyzyja co do siedziby Wojewódzkiego Związku Inwalidów. Poniawez Oddział Baranowicki zamierza wystąpić z wnioskiem utworzenia Związku Wojewódzkiego w Baranowiczach p. Mugaj otrzymał jaknajdalej idące upoważnienia Zarządu do zdecydowanego sprzeciwiania się temu wnioskowi.

Kronika baranowicka

2-gi dzień posiedzenia Wydziału Powiatowego

W drugim dniu posiedzenia (23 b. m.) Wydział Powiatowy obradował głównie nad sprawami gminnymi. Rozpatrzone zostały preliminarze budżetowe wszystkich gmin wiejskich na rok 1929/30, budżety dodatkowe na rok 1929/30 czterech gmin, a również sprawozdania z wykonania budżetów gminnych za okres 1927/3 rok. Budżety gminne zostały zatwierdzone przez Wydział z nieznacznymi zmianami z wyjątkiem gmin Horodyszcz i Wolna, budżety których Wydział Powiatowy zalecił zmodyfikować i uzgodnić z obowiązującymi przepisami budżetowymi oraz normami przyjętymi w innych gminach powiatu.

Po załatwieniu spraw gminnych Wydział Powiatowy obradował nad szeregiem spraw bieżących, a mianowicie: 1) rozpatrzone i przyjęte bez zmian regulamin Komisji Oświaty Powiatowej zalecił zmodyfikować i uzgodnić z obowiązującymi przepisami budżetowymi oraz normami przyjętymi w innych gminach powiatu.

Następnie Wydział Powiatowy ustalił porządek dzienny obrad Sejmiku Powiatowego. Wolnych wniosków nie zgłoszono. Posiedzenie zostało zamknięte o godz. 2-jej pp.

Sesje Sądu Okręgowego

Od dnia 21 b. m. w lokalu Straży Ogniowej odbywały się sesje Nowogródzkiego Sądu Okręgowego, które potrwały do 31 stycznia włącznie.

Nowe Koło Młodsze w pow. Baranowickim

Dn. 10 stycznia została zorganizowane nowe Koło Młodsze w Wielkich Łukach, gm. Jastrzębki, do którego zapisało się 22 członków i dn. 14 stycznia - w Wólce, gm. Ostrowo do którego zapisało się 25 członków. Na obu zebraniach organizacyjnych o celach i zadaniach Koła mówił Piotr Sieczko, kierownik Związku.

Baranowiczanie czyszczenie kominów

Dnia 22 b. m. w nocy o godz. 1-jej w domu Teofila Krupy przy ul. Soszowej Nr. 24 zapalała się sadza w kominie. Zalarmowana Straż Ogniowa przybyła na miejsce natychmiast ogień ugasila, właściciel zaś domu został pociągnięty do odpowiedzialności za nieczyszczenie kominów.

Podrzutek

Dnia 20 b. m. w domu Tumkiewiczów, zam. przy ul. Senatorskiej Nr. 91 wieczorem zostało podzucone dziecko płci męskiej. Przy dziecku znaleziono kartkę z następującym napisem: „Matka Anna Miałkowska, katolicka, dziecko urodzone 10 stycznia. Matka prosi dziecko ochrzcić”.

Straż pożarna w Lidzie

Każdy z obywateli, któremu zależy na sercu bezpieczeństwo przeciwpożarowe miasta Lidy, zapewne z radością powita fakt naleytego docenienia powyższego zagadnienia przez pp. radnych Magistratu m. Lidy, a zwłaszcza burmistrza Magistratu p. Bergmana.

Z faktu jaki przytoczę niżej, widać, że Magistrat z p. Bergmanem na czele jest naleytecznie wyświadczony o stratach, jakie wyrządza miastu pożar, to też złoży na akcję przeciwpożarową dość znaczne sumy, by nieznacznie temu choć w pewnej mierze zaradzić.

Poczapów się bawi

W dniu 9. I. r. b. staraniem młodzieży m. Howerno odbyło się amatorskie przedstawienie, na program którego złożyły się dwie sztuczki sceniczne: 1) Wanda - odrzek historyczny i 2) Mikitan łapać - komedia białoruska w 2-ach aktach. Pierwsza jakkolwiek odegrana z wielką starannością nie znalazła zrozumienia, gdyż obraz historyczny był dla widzów, przeważnie z okolicznych wsi, niezrozumiały i za trudny. Nadawał się on natomiast dla szkół, ale tutaj chłop pragnie zobaczyć coś wesolego i wziętego z jego życia codziennego. Jest dużo takich komedijek, ale organizatorzy większą uwagę zwrócili na białoruską, gdyż zdaje mi się im tylko o nią chodziło.

Kronika Lidzka

Wniosek Wydziału Powiatowego na posiedzenie Sejmiku w dn. 29-1

1) Sejmik upoważnia Wydział Powiatowy do przeniesienia kredytów w wydatkach co do celu zbliżonych i ujętych paragrafami 1-2, 7-8, 11-15, 23-35, 38-43, 51-53, 65-72.

2) Celem uniknięcia przerw w pracach, Wydział Powiatowy w braku środków obrotowych w razie osłabienia wpływów z podatków i opłat Sejmik upoważnia Wydział Powiatowy do zaciągnięcia pożyczek obrotowych na zasilenie kasy do wysokości 80.000 zł.

3) Gdyby okazało się racjonalnym wykonywanie robót drogowych maszynowo Sejmik upoważnia Wydział Powiatowy do zakupienia z kredytów § 8 budżetu Sejmiku, z ewentualnych wpłat na ten cel ze sfery gmin dla wykonywania preliminarznych robót.

4) Sejmik upoważnia przewodniczącego i jednego członka Wydziału Powiatowego do podpisania w imieniu Wydziału Powiatowego zobowiązań z tytułu zaciągnięcia pożyczek i udzielania gwarancji.

5) O ileby przy regulacji granic ulec zmianie, zawieszaniu gminy, mającej względem Sejmiku większe zobowiązania z tytułu wystawienia dla nich budynków, Sejmik upoważnia Wydział Powiatowy do przejęcia w rozrachunku tej części nieruchomości majątku, która nadawałaby się do potrzeb gospodarki powiatowej.

6) Dla dokonania rozrachunku majątku i zobowiązań Lidzkiego Powiatowego Związku Komunalnego w związku z projektowaną zmianą granic powiatu i przyłączenia terenów z innych powiatów Sejmik powołuje jako swoich przedstawicieli do komisji likwidacyjnej 2 członków i 2 zastępców z Wydziału.

7) Dla ujednostajnienia i uprawnienia gospodarki drogowej w powiecie, Sejmik zwraca się do władz państwowych o przekazanie mu zarządu dróg państwowych na terenie powiatu lidzkiego na zasadach odpowiadających instrukcji Ministra Robót Publicznych z dnia 11 sierpnia 1928 roku wydanej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych na podstawie § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 5 lipca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 72, poz. 649).

8) Wydział Powiatowy projektuje pobranie w roku 1929/30 opłat drogowych w wysokości 50% zasadniczego państwowego podatku gruntowego (w r. 1928 pobierano 40%), budynkowego 40% i 13% od świadectw przemysłowych, a od gmin, które w roku 1929/30 nie przewidują zwolnić większej ilości kamienia drogi gminne, powiatowe lub państwowe, pobrać opłaty w wysokości 66% od zasadniczego podatku gruntowego, 50% budynkowego i 15% od świadectw przemysłowych. Dla miasta Lidy, na terenie którego przewiduje się budowa szosy, a które nie dostarczyło kamienia do budowy

w przeciwnym, do gmin lidzkiej, szczyrzyńskiej, dróżkowskiej i innych, które kamień dostarczą, przewiduje się pobranie dodatkowo 50% powyższej normy opłat. Prócz tego Wydział Powiatowy projektuje pobranie jako dopłaty za szczególnie zużywanie dróg od przedsiębiorstw leśnych, przewoźnych (autobusy) za utrzymanie dróg w łącznej wysokości 4.000 zł.

9) Wydział Powiatowy proponuje Sejmikowi uchwalenie na rok 1929/30 podatku od przedmiotów zbytku według następujących stawek: od samorządów 100 zł, motocyklu—25 zł, kredyty—50 zł, powozu na gumach 20 zł, dubeltówki i sztucera—10 zł. Przewidziany wpływ wyniesie około 4800 zł.

10. Mając przez Ministerstwo Rolnictwa przerezonaną zapomogę w wysokości 130.000 zł. na meliorację Berdówki. (zapomoga otrzymała Sejmik w lecie r. b.) Wydział Powiatowy projektuje zakupienie i zwieźnienie szachów w okresie zimowym, jako bardzo dogodnym do zwolki, przez co wiosną można by przystąpić do prac melioracyjnych. W tym celu Wydział proponuje by Sejmik upoważnił Wydział Powiatowy do zaciągnięcia w Państwowym Banku Rolnym pożyczki w wysokości 35.000 zł. na zakup szachów na warunkach, ustalonych przez Państwowy Bank Rolny.

11. Sejmik przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości uchwałę Wydziału Powiatowego Nr. 698 z dn. 14 grudnia 1928 r., zapewniającą pracownikom komunalnym do czasu ustawowego uregulowania zabezpieczenie emerytalne, odpowiadające wymaganiom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 listopada 1927 r. i uchwałę statutu o ubezpieczeniu emerytalnym pracowników samorządowych (powiatowych, miejskich i gminnych).

Konferencja w sprawach drogowych

Dnia 21 stycznia w gabinecie p. Starosty odbyła się konferencja Drogowa. W konferencji brali udział: p. dyr. Okr. Dyr. Rob. Publ. inż. A. Zubelewicz, p. starosta Kulwiec, inż. Plichowski i p. Albrecht.

Zawiązanie spółki wodnej

W Dniu 28.1 r. b. o godz. 12 w Lidzie w sali Kino-Teatru Edison pod przewodnictwem p. Starosty odbył się zebrański pełnomocników wsi, folwarków i majątków położonych w obwodzie bagien Nadzitiviańskich, w celu zawiązania Spółki Wodnej dla osuszenia tych bagien.

REKLAMA jest dźwignią handlu

Życie rzemiosła

Dnia 21 stycznia w Sali posiedzeń Sejmiku odbyło się Walne Zebranie członków Towarzystwa Rzemieślników Chrześcijańskich. Przewodniczył prezes towarzystwa p. J. Zwyciewicz, który omówił sprawy organizacyjne Związku, oraz sprawy finansowe. Następnie dokonano wyboru Zarządu. W skład nowego Zarządu wybrani zostali: na prezesa p. J. Zwyciewicz, na wice prezesa p. Kosowicz, na skarbnika p. Bildzinkiewiczowa i na sekretarza p. W. Engmana. Do Komisji Rewizyjnej powołano Ks. J. Dawidowicza, Borejko i Lenczarskiego. Dokonano również wyborów uzupełniających prezesów poszczególnych sekcji rzemieślników.

W chwili dokonywania wyborów na salę zebrania wszedł p. starosta Kulwiec, witały radośnie przez zebranie. Pan Starosta w przemówieniu swem podkreślił swe zadowolenie z wyrażonych poczynąń żywności organizacji Związku, następnie podkreślił znaczenie organizacyjne dla każdego odłamu społeczeństwa, a więc i dla rzemieślników. Dalej p. Starosta poinformował Zebranie o poczynionych krokach w celu uzyskania kredytów dla rzemieślników na cele podniesienia warsztatów—zapowiadając swą dalszą pomoc * zrzeszonym w związku rzemieślnikom. Zyczeniem pomysłowego rozwoju organizacji — zakończył p. Starosta swe serdeczne przemówienie.

W dalszym ciągu obrad Zebranie uchwaliło, by w celu wzmocnienia funduszu Związku urządzić w bieżącym karnawale zabawę taneczną. Do Sekcji zabawowej powołano Pp. Bildzinkiewiczową, Kosowicza, Zwycwicwicza, Demidowicza, Lenczewskiego i innych.

Przy omawianiu organizacji funduszu Związku — ustalono, że składki członkowskie ściągane będą Prezesi Sekcji.

W końcu, ustalono stałe terminy posiedzeń Zarządu, a więc posiedzenia Prezydium co dwa tygodnie, w drugą i czwartą niedzielę w miesiącu, — całego składu Zarządu co czwartą niedzielę w miesiącu.

Po wyczerpaniu dyskusji — Zebranie zamknięto o godzinie 21. ej.

Nowa placówka

W dniu 3.XII r. ub. została zorganizowana Ochotnicza Straż Pożarna w Kiemianach, gm. Szczyrzyńskiej dla której gmina wyasygnowała 200 zł. z sum jakie były preliminarzowane na pożarnictwo na rok 1928-29 oraz wstawiła do budżetu na rok 1929-30 na powyższą straż 300 zł.

W skład Zarządu weszli: p. Laskowicz Gabriel jako prezes, p. Czyżyk Florjan jako wiceprezes, p. Mądry Eranciszek — naczelnik, p. Izor Jan — zast. naczelnika p. Makara Wincenty skarbnik, p. Szor Florjan — gospodarz, oraz p. Krypień Kazimierz jako sekretarz.

Przepraszanie na maszynach wszelkiego rodzaju umów, prób, ofert i korespondencji Ul. Mickiewicza Nr. 8 (lokal Związku Inwalidów. 590-30.

GIEŁDA

pleniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8.90. Zurich 171.46, 171.46¹/₂, Londyn 43.22¹/₂, 25¹/₂, Paryż 34.85¹/₂, Berlin 211.88, Praga 26.39, Holandia 357.60, Sztokholm 238.55, Gdańsk 173.—, Wiedeń 125.42, Belgia 124.05, Włochy 46.66¹/₂, Rubie złote—4.62¹/₂, 62

Dolary w przybliżeniu obrotu — 8.88¹/₂, Tenden. słaba.

Złoty polski na giełdach zagranicznych

wyjd. 25 b. m. osiągnął za 100 złotych
Gdańsk 57,76—57,94 Berlin 47,21¹/₂, 47,22¹/₂, N. Jork 11,25. Zurich 58,20 Londyn 43,26 Praga 378,25 Wiedeń 79,55¹/₂—79,89

Papiery procentowe

5% premjowa 103¹/₂—104¹/₂—10¹/₂, 6% dolarowa 85¹/₂, 10% — kolejowa 102¹/₂, 5% — konwersyjna — 67, 5% — kolejowa 60¹/₂, 8% Bank Gosp. Kraj. 134, 8% — Rolny — —, 4¹/₂% ziemskie 49¹/₂—49¹/₂, I 35, 8% — miejskie 70—70¹/₂, 5% — miejskie 54¹/₂, 53¹/₂, 4% poz. inwestycyjna 114—115 1/4, 7% stabilizacyjna 83, 8% Listy ziemskie złotowe 75¹/₂

Akcje

Bank Dyskontowy 138 —, — Handlowy 120, — Polski 191¹/₂—191, — Zł. Spół. Zarob. 85, Sita i Światło 105-107 I emisja 111 II em Węg. 98 99¹/₂, Nobel 24—, Lipop 38, Modrzewów 33—32¹/₂, Haberbusch 235, Starachowice II em. 38¹/₂—39—88¹/₂, Wysoka 240, Ostrowiec 94¹/₂—95 serja „b” emisja * 98,00 serja „a” Bank Zachodni 20 (96) Zieloniewski 143, Poelsk 6,50, Norblin 211, Kukier 42, Cegielniki 35, Parowóz I em. —II em. 25, Spiess 240, Rudzki 44, Chodorów 230, Tendencja niejednolita.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1415,1

Sobota 26 stycznia
12.10.—13.00. Muzyka płyt gramof. 13.00.—13.15. Kom. rol. oraz transm. 15.35.—15.50. Kom. samorz. 15.50.—16.45. Muzyka płyt gramof. 17.00.—17.25. Odczyt p. t. „Atmosfera w nauce geografii” 17.25.—17.50. Odczyt p. t. „Przechadzki artystyczne po Warszawie” 17.55.—18.50. Program dla dzieci. 18.50.—19.10. Rozmaitości. 19.10.—19.35. „Radjokronika” 19.35.—19.55. Nadprogram, komunikaty 19.56.—20.00. Sygnal czasu. 20.00. Kwadrans akademicki 20.30. R. Benatzky „Adieu Mimi” operetka 22.00.—22.05. Kom. lotn.-meteor. 22.05.—22.20. Kom. P. A. T. 22.20.—22.30. Kom. polic., sport. i nadprogram. 22.30.—23.30. Transmisja muzyki tan.

Niedziela 27 stycznia

10.15.—11.45. Transm. Naboż. z Katedry Wil.ńskiej. 11.56.—12.10. Sygnal czasu. 12.10.—14.00. Poranek symf. z Filh. Warszawskiej. 14.00.—14.20. Odczyt p. t. „Pogadanka dla gospodyń wiejskich” 14.20.—14.40. Transm. z Wilna Odczyt p. t. Prawidłowa uprawa lnu” 14.40.—15.00. Odczyt p. t. Najważniejsze wiadomości rolnicze 15.00.—15.15. Kum. meteor. i nadpr. 15.15.—17.30. Konc. symf. z filh. Warsz. 17.30.—17.55. Odczyt p. t. „O pomnik dla Moniuszki” 17.55.—18.20. „Z przeżyć i dzieł w narodzie” 18.20.—19.00. Koncert pop. 19.00.—19.20. Rozmaitości 19.20.—19.45. Odczyt z cyklu „W krajach polskości, sfinansów i piramid” 19.45.—19.55. Nadprogram, kom. 19.56.—20.00. Sygnal czasu. 20.20.—20.30. „Rozrywki umysłowe” 20.30. Kwadrans literacki 20.45. Transm. z Krakowa 22.00.—22.05. Kom. lotn.-meteor. 22.05.—22.20. Kom. P. A. T. 22.20.—23.30. Kom. polic., sport. i nadpr. 22.30.—23.30. Transm. muzyki tan.

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Molodczyno i przepustkę przyrzeczniczą wystawioną przez Starostwo Stołpeckie na Imię Jana Arciszewskiego, w Świerynowo, gm. Świerzeńska pow. Stołpeckiego. 644-3

K U P O N
na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogrodzkiego”.
Wyciąć i załagczyć do listu.

DO OGÓLNEJ WIADOMOŚCI!
Mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność m. Stołpcach i okolicy iż dniem 10 stycznia 1929 r. ZOSTAŁ OTWARTY w m. Stołpcach, przy Pl. Kościelnym pod Nr. 21 **SKŁAD** maszyn do szycia, maszyn do pisania, rowerów, gramofonów i płyt, instrumentów muzycznych, artykułów radjo-technicznych i t. p.
p. f. „UNIERSAL” Spółka firmowa
wł. H. KIESLIN, SZ. GOLDIN I S. JANKIELEWICZ
Skład zaopatrzony jest w wielki wybór wyżej wymienionych artykułów oraz części do nich
Ceny umiarkowane. Dogodne warunki sprzedaży 610-44
Z poważaniem „UNIERSAL” Spółka Firmowa

Kasa Komunalna Oszczędności powiatu Baranowickiego
ul. Ulańska Nr. 45.
Złatwia czynności inkasowe weksli i frachtów z remitowaniem wpływów przez P. P. O. lub na rachunki Banków.
Przyjmuje oprocentowanie na dogodnych warunkach.
Wkłady terminowe z wypowiedzeniem i na każde żądanie.
Udziela pożyczek na weksle. Przyjmuje na oprocentowanie wkłady oszczędnościowe od 1 złotego. 642-8.

DZIS Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe Sala oświetlona.
„Dziewczę z ludu” Wielka epopea miłości obowiązku w 10 aktach, ilustrująca dzieje cesarza Józefa i jego faworyty w głównych rolach **Harry Liedke** uroczka **Xenia Desni**
ANOŃS: **WIELKA PARADA POLSKI (Szaleńcy)**
Początek seansów w powszednie dni o godz. 8, 7 i 9-ej | Łoże 2 zł, I miejsce 1 zł, 25 gr., II miejsce 75 gr., III miejsce 50 gr., uczniowskie na II-gie miejsce 50 gr.
W niedziele i święta o godz. 3, 5, 7 i 9-ej.

Skrót serji odczytów przez Radjo O LNIIE

wygościł p. inż. Leon Regulski dnia 27.I.29 o godz. 14.20 i 3.II.29 o godz. 14.20 w Studio Polskiego Radja w Wilnie.

Wszystkie kraje europejskie starają się posiadać własne włókno roślinne i rozwijają na swych terytorjach plantacje lnu, bawełny, juty i innych roślin włóknistych.

Polska powinna również produkować w kraju włókno dla siebie. Plantacje roślin włóknistych na całym świecie dają ogromne dochody rolnikom.

Len słusznie jest uważany za najbardziej dochodową roślinę. Przy obecnej słabej kulturze, niestosowaniu sztucznych nawozów i małej umiejętności wydobycia włókna, jeden ha. daje u nas około 4,5 q. ziarna i około 3,5 q. włókna i pakul. Za ziarno można otrzymać około 300 złotych, a za wyrobione włókno około 800 zł.

Na uprawę lnu, jako rośliny dochodowej, powinni szczególnie zwrócić uwagę rolnicy województwa północno-wschodnich, gdzie nie można uprawiać buraków cukrowych, kukurydzy i trudno znaleźć zbyt na ziemiaki.

Uprawa lnu.

Len może być siany w polu narówni z innymi roślinami uprawnymi. Stanowisko lnu w plodozmianie jest najlepsze po konicyznie, może być siany po zbożach jarych, za wyjątkiem grochu i gryki.

Szczególnie nadają się pod len północne i północno-wschodnie okolice Rzeczypospolitej. Len nie lubi szczyrych piasków, ziem silnie wapiennych i pagórków wystawionych na południe.

Nasienie lnu należy sprowadzać z okolic północnych. Najlepsze lny pochodzą z powiatów: Brañawskiego, Działoskiego i Wołotyńskiego.

Nasienie lnu trzeba co trzy lata odnawiać.

Ziemię należy pod len uprawiać starannie, aby niszczyć zieleń. Na jesiennym siewie należy wykonywać podorywy się płytko i kilkakrotnie bronie, po wzięciu chwastów, celem ich zniszczenia. Na zimę orze się głęboko i zostawia rolę w ostrej skibie. Wiosną bronie się kilkakrotnie co parę tygodni, celem niszczenia chwastów. Do siewu należy przystępować jak rola dobrze się ogryzie, przeważnie w pierwszej połowie maja. Przed siewem należy dać sztuczne nawozy. (Len obornika nie znosi i z tego powodu należy siać len nie wcześniej, jak w trzecim polu po oborniku). Normalna dawka sztucznych nawozów: 1 worek superfosfatu, 2 worki soli potażowej i jeden worek siarku lub siarczanu amonu.

Siarku wysiewa się połowę przed siewem, a połowę pogłębnie jak roślina będzie miała 10—12 cm.

Pod len rola powinna być średnio głęboko zaorana, rozsiane nawozy zabronowane, i zaraz, a najdalej na drugi dzień len wysiać, lekko zabronowany i lekko przywałowany. Len powinien do 8—9 dni poschodzić. Siac należy ręcznie lub siewnikiem rzutowym na krzyż. Nasienia na 1 ha po-

winno się wysiać od 120 do 140 kg. Nasienie najlepiej bejcować Uszulnem, jak pszenicę. Okres wegetacyjny lnu trwa około 14 tygodni. Zbiera się len przed zupełnym dojrzeniem, jak słoma nabierze kanarkowego koloru, a główki zlekką zbrunatnieją. Len rwie się ręcznie (Rys. 1). Wiązać go należy słomą lnianą (Rys. 4). Suszy się na polu najlepiej niewiązany, a ustawiany w sztach (Rys. 2), poczem wiąza go, zwożąc i wyziarniając (Rys. 3). Wyziarniacz należy na stalowych grzebieniach (Rys. 7). Dla większych plantacji, oplaca się nabycie specjalnych młocarni do lnu.

Młócenie na zwykłych młocarniach, lub objanie pralkami uszkadza słomę i włókno. Słomę lnianą przechowuje się jak zboże w stodołach, lub stertach. Siemię zaś najlepiej przechowywać w główkach, niegrobno rozsypane, razem z sieczką żytnią, aż do wylócenia ostatecznego, aby zapobiec zgrzewaniu się.

Po wylóceniu siemię czysci się na wialniach, a następnie na specjalnych tryjerach płaskich (Rys. 13) i cylindrycznych. Doskonale czystość nasienia lnianego ma bardzo ważne znaczenie dla przyszłego urzadku.

Len udaje się nie wszędzie. Dobre lny włókniste rodują się w krajach północnych, z dużą ilością opadów w okresie wegetacyjnym.

Przed wojną, głównym producentem lnu włóknistego była Rosja.

Północne i północno-wschodnie ziemie Polski mogą również dawać duże ilości włókna lnianego, gatunków nie gorszych, jak kraje ościenne.

Przed wojną produkowano wszystkiego około 550.300 tonn włókna lnianego, z której to ilości sama Rosja produkowała około 438.500 tonn i dostarczała na rynki europejskie około 300.000 tonn (okres 1909—1913).

Po wojnie dostawa z Rosji spadła do 25.000 tonn (1927—1928 r.) i na pierwsze miesiące zaczęły się wysuwać kraje nadbałtyckie, które w 1926—27 roku wyeksportowały przeszło 30.000 tonn.

Przy systematycznym rozwoju plantacji, Polska mogłaby dla celów wewnętrzno-przemysłowych i eksportowych w odpowiedniejszych dzielnicach kraju, doprowadzić powierzchnię zasiewu do 300.000 ha, które przy obecnym prymitywnym sposobie uprawy i złych metodach wydobycia włókna, dać by mogły około 120.000 tonn włókna, z czego około 60.000 tonn najlepszych lnow można byłoby wywieźć, osiągając za to poważną sumę od 4 do 5 milionów funtów angielskich, t. j. od 176 do 220 milionów złotych.

Aby akcja ta mogła być z powodzeniem przeprowadzona, koniecznym jest wprowadzenie racjonalnych zasad uprawy lnu i metod wydzielenia włókna, odpowiadające wymaganiom rynków zagranicznych. Następnie koniecznym jest zorganizowanie eksportu bezpośrednio do odbiorcy fabrykanta, z omińnięciem sortowni w krajach ościennych.

Druk Państw. Nr. 44722.

Przez rządowy Komisja Radjofoniczno-Rolnicza przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie wypuszcza w świat, przy pomocy zaszków Ministerstwa Rolnictwa i Polskiego Radja, rolniczy dodatek radjowy. Bez wątpienia najwięcej skorzystają z niego szczęśliwi posiadacze radjo-aparatów, zapomogę których słuchac będą wykładow.

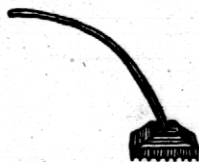
Rolnik! Jeśli nie masz radjo-aparatu, spraw go sobie zaraz, pozwól ci on po ciężkiej pracy przyjemnie spędzić czas.

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY!
Złatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych w Warszawie, całej Polsce i zagranicą.
Legalizacja dokumentów, sprawy konsularne, spadkowe, poszukiwanie rodzin, etc.
Interwencje, zastępstwa, porady, informacje, pośrednictwo we wszelkich sprawach. Windykacje weksli. Egzekwowanie należności. Wywiady.
Biuro »POMOC PRAWNO-HANDLOWA«
Warszawa, Nowy-Swiat 28
Korespondencja w każdej miejscowości potrzebna! 587-16

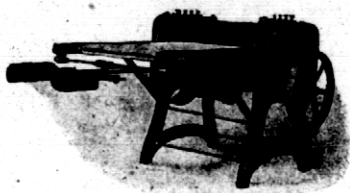
(7) Dodatek „Radjowy Życia Nowogródzkiego.”

Rys. 1. Zbieranie wyrosniętego lnu ręką.

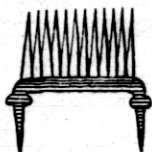
Rys. 6. Bijak do odbijania główek z nasieniem od słomy.

Rys. 10. Maszyna do obróbki lnu Helsingena.

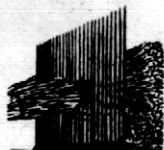
Rys. 2. Praktyczne suszenie lnu.

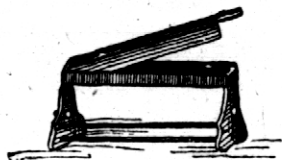
Rys. 7. Praktyczny grzebień do czesania lnu.

Rys. 11. Zwozka słomy lnianej do spółdzielni lnarskiej.

Rys. 3. Czesanie lnu (w celu oddzielenia główek lnu od łodyg).

Rys. 8. Miedlica ręczna.

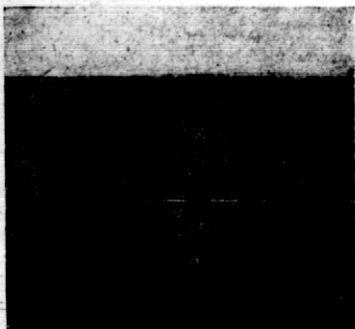
Rys. 4. Sнопek z wyłuskanymi główkami, związany słomą lnianą.

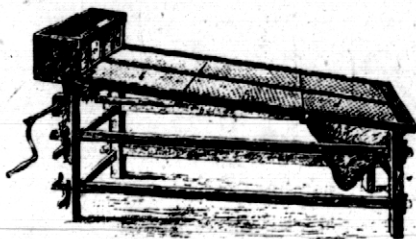
Rys. 9. Dwunożna trzepaczka belgijska.

Rys. 12. Przerabianie słomy lnianej w spółdzielni.

Rys. 5. Suszenie lnu w „dashkach”.

Rys. 13. Trzeszczotka do czyszczenia nasion lnu.